

ישיבת הקיבוץ הדתי - עין צורים

דף מקורות לשיעור של הרב מאיר ליכטנשטיין

שבועות פרק שביעי- דף מספר 1

בס"ד, י"ב אב תשפ"ד

פתיחה לפרק כל הנשבעין

א. משניות הפרק

1. למדו את משניות הפרק.
2. עמדו על המבנה הספרותי של הפרק – היחידות השונות המצויות בו, תופעות ספרותיות שאתם מזהים בפרק.
3. ראשונים דנו בחלוקה בין החטיבות השונות של נשבעין ונוטלין:
(א) מד: תד"ה כל הנשבעין ובב"מ לד: תד"ה שמא.
(ב) חידושי הרמב"ן ד"ה מתניתין ואלו נשבעין. בכדי להבין את הרמב"ן יש להכיר טוב יותר את סוגיות הפרק, ולכן אני מציע בשלב זה להתמקד בעצם החילוק שהוא מציע, עד "מכלום". לאחר העיון בסוגיית שכיר, אני מציע לחזור ולראות את דיונו על שכיר.
4. כותרת הפרק:
(א) גמרא מה. "מנלן... לו שבועה". (להרחבה – ר"י מיגאש ד"ה
(ב) מכילתא דרשב"י פרק כב פסוק י.
(ג) היזכרו בדיון שלמדנו בראשונים מא. האם יש מיפך שבועה בנשבע ונוטל.

ב. שכיר

1. למדו את הסוגיה מה. "מאי שנא שכיר... משהא שכרו".
2. עמדו על משמעות השקלא וטריא של הסוגיה באשר להבנת מערך השיקולים שהנחו את חז"ל בקביעת שבועת שכיר.
3. כיצד יש להבין את המסקנה?
(א) עיינו מח: סוף העמוד, "אמר רב הונא... לפתוח לו" וברש"י ד"ה לכל מגלגלין".
(ב) לדברי רש"י יש לצרף מה. תד"ה וניתיב ליה.
(ג) חזרו לרמב"ן בתחילת הפרק וראו כיצד הוא פירש את שבועת שכיר.

מכילתא דרבי שמעון בר יוחאי פרק כב

(י) שבועת יי תהיה וגומ'

אין אנו יודעין אי זה ישבע ויטול אי זה ישבע ויתן ת"ל ולקח בעליו ולא ישלם כיון שקיבלו בעלים שבועה הלז פטור מלשלם

יכול אף השכיר והנגזל והנחבל ת"ל בין שניהם פעמים שזה נשבע ופעמים שזה נשבע
ומנין שכנגדו חשוד על השבועה הרי זה נשבע ונוטל ת"ל בין שניהם פעמים שזה נשבע ופעמים שזה נשבע
מנין שכשם שהשבועה חלה על הנשבע כך שבועה חלה על המשביע ת"ל שבועת יי תהיה בין שניהם